

בר"ע 13-05-44667
כפני כה' ורדה וירט-ליבנה

בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים

בעניין: המבקשות:
1. כה-חן שחר, ת.ז. [REDACTED]
2. יעל גרום, ת.ז. [REDACTED]
3. גבי גלור, ת.ז. [REDACTED]

ע"י ב"כ עו"ד יהונתן י. קלינגר
מרח' ביליז 6, תל-אכיב
טל' 077-4701695 פקס 052-3436436

נגד

המשיבה: 1. עיריית שדרות
ע"י ב"כ עו"ד בנימין סערון
מרח' כיכר הנשיא 1, עיריית שדרות, שדרות
טל' 08-6620202 פקס 08-6620212

המשיבות המורמאליות: 2. הסתדרות העובדים החרשה (להלן - "ההסתדרות")
ע"י ב"כ אהוד שילוני (מ"ר 11564) ו/או יעל שילוני
ו/או אלעד מורג ו/או כרמלה לי צור ו/או אח'
שכתובתם להמצאת כתבי בי דין בית הפירמדה
רח' טוקלוב 40 רמת השרון 47235
טל' 03.7600400 פקס 03.7600401
דוא"ל office@shilony-law.co.il

3. מרכז השלטון המקומי

רח' הארבעה 19, תל-אכיב 64739
טל' 03-6844222 פקס 03-6844201

4. האגודה לזכויות האזרח

ע"י ב"כ עו"ד אבנר פינצ'וק ואח'
רח' נחלת בנימין 75, תל-אכיב 65154
טל' 03-5608185 פקס 03-5608165

עמדת המשיבה 2 (להלן: "ההסתדרות")

(כיהא לשאלת המשך הדיון בערעור)

א. מבוא

1. בהתאם להחלטת בית הדין הנכבד, מתכבדת ההסתדרות להתייחס לשאלת המשך הדיון בהליך שכותרתו, נוכח הודעת המבקשות על התפטרותן מעבודה במשיבה.
2. עמדת ההסתדרות היא כי יש לדון בערעור ולקבל בו הכרעה; זאת, לאור חשיבותו של הנושא ליחסי העבודה הקיבוציים ובכלל; לאור היותו ענין תקדימי אשר טרם ניתן לו מענה מספק בחקיקה ובפסיקה; משום שהנושא שבלב הדיון מעלה שאלות חוקתיות; משום שלנוכח אופן הפעולה הפוגעני בו נקטה המשיבה, אשר ייבשה את המבקשות ולא שילמה שכר עבור עבודתן, הפניה לבית הדין הנכבד (קל וחומר בית הדין הנכבד הזה אשר הורף אליו עוברת בבית הדין האזורי) עלולה לעולם

להיות מאוחרת מדי, משלא יעלה בידי עובדים דומים לשרוד כלכלית את פרק הזמן הנדרש, ללא שכר, עד שכית דין נכבד זה ידון בעניינם.

ב. ואלו הנימוקים העומדים ביסוד עמדת ההסתדרות:

- ב.1. רקע רלוונטי
3. המשיבה, רשות מקומית, מעסיקתן של העובדות, חרלה מלשלם את שכרן כדי לכפות עליהן להסכים לעבור להחמת נוכחות כאמצעי ביומטרי.
4. המבקשות פנו בבקשת רשות ערעור לבית דין נכבד זה לאחר שבית הדין האזורי בבאר שבע דחה על הסף את בקשתן לצו עשה זמני לתשלום שכרן במהלך ניהול ההליך המשפטי נגד המשיבה.
5. במוקד ההליך שבכותרת, אם כן, מצויה השאלה האם היתה המשיבה רשאית למנוע מן המבקשות שכר בגין עבודתן (אשר ביצועה אינו שנוי במחלוקת), כאמצעי להכריחן לשותף פעולה עם החלפה חד צדדית של שען הנוכחות במקום העבודה בשען ביומטרי.
6. מועד הדיון בערעור המבקשות נקבע כעשרה חודשים לאחר שהמשיבה החלה להליך את שכרן.
7. בשלהי חודש אוגוסט הודיעו המבקשות לבית הדין הנכבד כי כוהן תש וכי אינו יכולות עוד להתקיים ולנהל את המאבק במצב בו אינן מקבלות שכר; במקביל, הן התפטרו מעבודתן במשיבה.
8. כנסיבות אלו נתן בית הדין הנכבד החלטתו הרורשת את התייחסות הצדדים להמשך הדיון בהליך; זאת ככל הנראה, משעל פני הדברים, נראה כי לדיון של המבקשות בהליך הוא הפך לתיאורטי.

ב.2. עמדת ההסתדרות

9. עמדת ההסתדרות היא כי יש ליתן הכרעה שיפוטית בהליך, ולקבוע את עמדתו של בית דין נכבד זה ביחס לאופן הפעולה נשוא ההליך - קרי איום (שמומש) באי קבלת שכר עבור עבודה כדי לכפות שינוי כחנאי העסקה, זאת מן הנימוקים הבאים:
  - 9.1. בהליך נדונות שאלות בעלות פן חוקתי, בהיבט איוון זכותן של העובדות לפרטיות ושמירה על זהותן הביומטרית מיד המעסיק אל מול זכותן של האחרון לקניין.
  - 9.2. איום על עובדים ומימוש תוך ניצול לרעה של הכח העודף המצוי בידי המעסיק כדי לכפות שינויים הרצויים לאחרון בהסכם העבודה וזנה בעיה רוחבית בשוק העבודה; כך אף באופן ספציפי - במקומות אחרים בהם בוצע מעבר להחתמה ביומטרית הוא בוצע בסיוע איומים כאי קבלת שכר; הכרעתו של בית הדין הנכבד בהליך זה אף כשאלה הספציפית הוון ייתכן ויהא כה כדי להחיות את אופן הפעולה הראוי ולסכל איומים, פגיעה בזכויות ופעולה חד צדדית כעולה ממסכת הראיות בענייננו.

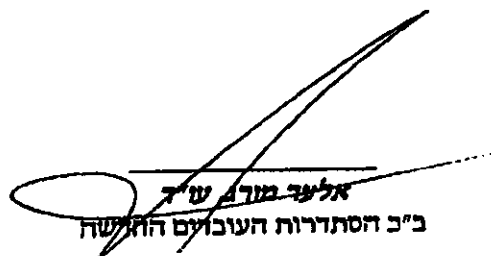
- 9.3. כאשר מעסיק שולל מעובד, קל וחומר עובד מסוגן של המבקשות, אשר אינו נהנה משכר גבוה מאד, את שכרו, אורך הנשימה שלו לניהול ההליכים נגד המעסיק, קצר מאד; אם הוא מעוניין להיוותר בעבודתו, ואינו מתפטר מיד למציאת אלטרנטיבה תעסוקתית, הדברים יפים בבחינת קל וחומר.
- 9.4. מאחר ודיונים בבית דין נכבד זה אינם נקבעים 'מהיום למחר', הרי שאנו עלולים להמצא במצב שבו לעולם יזוּאשו עובדים מסוגן של המבקשות, אשר שכרן לא ישולם, קודם לדיון בערעור.
- 9.5. נושא ההחלטה הכיומרטית ושליחת שכר כדי לכפותה הינו עניין שטרם נדון בפסיקה, ואף משום כך קיימת חשיבות מיוחדת כמתן הברעה בו.
10. שנה כב' הנשיא (כדימוס) אדלר, בפסק הדין בעניין מקורות (עס"ק 19/99 מקורות חברת מים בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פ"ד לו(2001) 560, הדגשות של הח"מ):

"לעניין זה נדרשנו לאחזנה בפסק־דין פויכטונגר (2), שם עמדנו על ההלכה ועל התריגים לה. הירברים שנפסקו שם טובים אף לענייננו, ונביאם כלשונם:

"תפקידו של בית הדין הוא להכריע בסכסוכים. ככלל, אין בית המשפט - ובית הדין לעבודה בכלל זה - נדרש לבירורה של סוגיה אקדמית או תיאורטית. כמאמרו של השופט י' זמיר: 'בדרך כלל, בית המשפט אינו מוכן לדון בעתירה, אף אם היתה אקטואלית, משעה שנעשתה תיאורטית. כלומר, אם המקרה הנדון בעתירה נפתר, מעצמו או בהחלטה, אין בית המשפט מוכן יותר לדון בשאלה המשפטית שהתעוררה באותו מקרה' (בג"צ 6055/95 שגיא צמח נ' שר הבטחון דיגום עליון, כרך נו, 981, סעיף 3, להלן - עניין צמח). וכדברי השופט ברק בפרשת כר: 'אמת הדבר, בית המשפט זה אינו דן בשאלות שאינן אקטואליות, ואין הוא נותן תות־דעת אקדמית גרידא בשאלות בעלות עניין תיאורטי...' (בג"צ 73/85 סועת "כר" נ' יו"ד הכנסת, פ"ד לט(3), 141, 146, להלן - פרשת כר). אכן, ישנם מקרים בהם יסטה בית המשפט מן הכלל ויבנס לעובי הקורה גם בשנותרה לדיון הסוגיה האקדמית בלבד. כזאת ייעשה, כאשר בפניו עתירה שלעולם תהא מוקדמת מרי או מאוחרת מדי, ולעולם לא ניתן יהא להגיע לכלל דיון בסוגיה המועלית בה שלעיתים מוצגת כשאלה כללית שאינה קשורה במקרה מסויים (ראה פרשת כר)... כמו גם בסוגיות תוקתיות אחרות, או בשאלות שאין מנוס מהברעה בהן, למרות שהובאו בפני בית הדין בשלב התיאורטי. בכל מקרה ומקרה ייתן בית הדין דעתו לכלל נסיבותיו של המקרה הספצימי, לסבסוך בו מדובר, להיקפם, להשלכותיו, לרקע העובדתי והדיני החולם הכרעה בסוגיות הנדונות, ולצורך בחריגה מגבולותיה של ההכרעה בעצם הסבסוך, אל עבר התחום התיאורטי עיוני. חריגה מעין זו תיעשה, באמור, במקרים היוצאים מן הכלל בלבד."

11. דומה כי דבריו של כב' הנשיא נכתבו בענייננו ממש, ומן הטעמים שפורטו לעיל אשר כולם עולים גם מהחלטתו דבאן, יש מקום להוסיף ולקיים דיון בערעור.

היום: וום שלישי 17 ספטמבר 2013
י"ג תשרי תשע"ד

אלעד מורדוך ש"ד
כ"ב הסתדרות העובדים החדשה